

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าของประเทศจำเป็นต้องมีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้และมีความสามารถ การศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งในการสร้างเสริมบุคคลให้มีคุณลักษณะดังกล่าว โดยสิ่งสำคัญ สำหรับการศึกษาคือการจัดการเรียนการสอน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มุ่งเน้นให้ ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองโดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด เป็นการกำหนดจุดหมาย สาระกิจกรรม แหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียน และการประเมินผลที่มุ่งพัฒนาคนให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้เต็มความสามารถ สอดคล้อง กับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สัมผัสและสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนได้ค้นคว้า ทดลอง ฝึกปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จนพบสาระสำคัญของบทเรียน ผู้สอนมีบทบาทปลูกเร้าและเสริมแรงผู้เรียน ในทุกกิจกรรม ให้ค้นพบคำตอบและแก้ปัญหาด้วยตนเอง รวมทั้งการร่วมทำงานเป็นกลุ่ม การจัดกิจกรรม ปลูกฝังคุณธรรม ความมีวินัย ความรับผิดชอบในการทำงาน ผู้เรียนมีโอกาสฝึกประเมิน ปรับปรุงตนเอง และยอมรับผู้อื่น (คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้, 2543)

การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม ย่อมส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องจากรายวิชาการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์บทที่ 4 พัฒนาการทางด้านจิตใจ เป็นการศึกษา พัฒนาการทางด้านจิตใจเรื่องสังคมและเพศ โดยศึกษาจากบุคคลที่มีบุคลิกภาพปกติและคนไข้ในคลินิก ซึ่งเป็นโรคจิตและโรคประสาท ผู้วิจัยจึงจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และการมีปฏิสัมพันธ์ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในตนเองและ ผู้อื่น สามารถนำความรู้หรือทักษะที่ได้จากการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขและประยุกต์ใช้ได้ ดังที่ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกลุ่ม ซึ่งผู้เรียนจะเป็นผู้ให้ข้อมูล ประสบการณ์ แนวความคิด ตัวอย่าง ข้อสรุปแก่สมาชิกในกลุ่ม เพื่อพิจารณาศึกษาวิเคราะห์หาข้อเท็จจริงประกอบร่วมกัน ทำให้เกิด การบูรณาการประสบการณ์เดิมและความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน ตลอดจนคุณลักษณะต่างๆ เข้าด้วยกัน นอกจากนั้น ผู้เรียนยังได้ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ฝึกการเป็นผู้นำผู้ตามในกลุ่ม ฝึกการทำงานอย่าง เป็นระบบ ฝึกการช่วยเหลือกันในการทำงาน ฝึกหน้าที่ ฝึกความสามัคคี ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มีประโยชน์ต่อ การดำรงชีวิตประจำวัน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต (อาภรณ์ ใจเพียง, 2550)

คำจำกัดความของการวิจัย

1. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานร่วมกัน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และการมีปฏิสัมพันธ์ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น สามารถนำความรู้หรือทักษะที่ได้จากการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไข และประยุกต์ใช้ในรายวิชาการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบหลังการเรียนการสอนรายวิชาการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์บทที่ 4 พัฒนาการทางด้านจิตใจโดยใช้กระบวนการกลุ่ม และวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. ความพึงพอใจของนักศึกษา หมายถึง ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนรายวิชาการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์บทที่ 4 พัฒนาการทางด้านจิตใจโดยใช้กระบวนการกลุ่มในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาและการจัดการกีฬา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่เรียนรายวิชาการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนรายวิชาการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์บทที่ 4 พัฒนาการทางด้านจิตใจโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

2. ทำให้ทราบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนรายวิชาการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์บทที่ 4 พัฒนาการทางด้านจิตใจโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

3. ได้แนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ